

I. megoldás. Minthogy a leírt (első) szerkesztéssel egy, magán az AB egyenesen fekvő pontot jelölünk ki, azért lényegtelen, hogy a trapézot az AB oldal fölé kifelé vagy befelé szerkesztjük.

Látni fogjuk, hogy C^* azonos az ABC háromszög C -ből induló magasságának C_1 talppontjával, és a betűzés kellő megváltoztatásával hasonló állítás adódik A^* -ra és B^* -ra. Ebből következik, hogy a C^* , A^* , B^* pontokban felállított merőlegesek a háromszög magasságvonalai, tehát az állítás igaz, és élesebben ezt mondhatjuk: a merőlegesek a háromszög magasságpontjában metszik egymást. A mondott azonossághoz elég azt megmutatni, hogy C_1 egyenlő távolságra van A'' -tól és B' -től: Valóban, az $A''C_1A$, CAC_1 , CBC_1 és $B'C_1B$ derékszögű háromszögek, valamint a föltevések alapján

$$\begin{aligned} A''C_1^2 &= A''A^2 + AC_1^2 = BC^2 + (-CC_1^2 + AC^2) = \\ &= (BC^2 - CC_1^2) + B'B^2 = BC_1^2 + BB'^2 = B'C_1^2, \end{aligned}$$

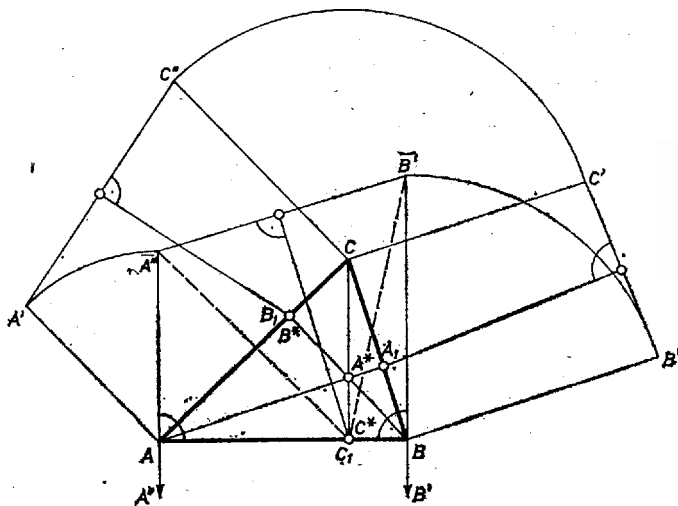
tehát, mivel pusztán távolságokról van szó, $A''C_1 = B'C_1$.

Meggondolásunk akkor is érvényes, ha C_1 azonosnak adódik A -val vagy B -vel. Ezzel az előrebocsátottak szerint az állítást bebizonyítottuk.

Hadik Róbert (Makó, József A. Gimn., IV. o. t.)

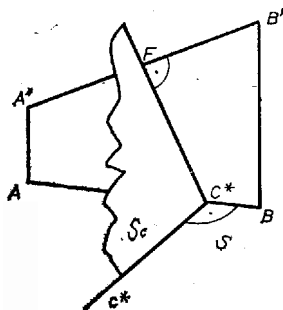
II. megoldás. Térbeli megfontolással a feladat állításánál többet bizonyítunk be.

Szerkesszük a három trapézot az ABC háromszög oldalai fölé kifelé, ekkor az előírásokból adódó $AA' = AA''$, $BB' = BB''$, $CC' = CC''$ egyenlőségre tekintettel a trapézok és a háromszög együttes alakzata felfogható, mint egy (ferdén) elmetezett (egyenes) hasáb egyik része papírmmodelljének kiterített hálózata, a metszetidom nélkül. Ugyanis az $ABB'A''$ trapézot AB mint tengely körül és az $ACC''A'$ trapézot AC körül forgatva az AA'' egyenes abban a síkban mozog, amely merőleges AB -re és átmegy A -n, az AA' pedig abban, amely merőleges AC -re és átmegy A -n. E két sík egyetlen közös egyenes az A -ban a háromszög S síkjára állított merőleges (mert A -n át ez az egyetlen olyan egyenes, amely AB -re is, AC -re is merőleges), és ha AA' -t is, AA'' -t is ebben az egyenesben megállítjuk, az $AA' = AA''$ egyenlőség alapján A' és A'' egy A_1 pontban találkozik, tehát $AA_1 \perp S$. Ugyanígy B' és B'' egy B_1 pontban, C' és C'' egy C_1 pontban találkozik, és $AA_1 \parallel BB_1 \parallel CC_1$, ezek a mondott hasáb oldalégyenesei és a mondott metsző sík az $A_1B_1C_1$ sík.

1. ábra

Azt állítjuk, hogy az S síkban, a C^* pontban az AB egyenesre állított c^* merőleges egyenes azonos az A_1B_1 szakasz S_c felező merőleges síkjának S -sel való metszévonalával. Ehhez belátjuk, hogy c^* merőleges A_1B_1 -re.

2. ábra

S_c merőlegesen áll minden olyan síkra, amely tartalmazza az A_1B_1 egyenest, köztük az A_1AB síkra. Az utóbbira merőleges maga S is, tehát S_c -nek és S -nek c^{**} metszészvonala is. Így c^{**} merőleges AB -re, benne van S -ben és nyilvánvalóan átmegy C^* -on, tehát azonos c^* -gal, amint állítottuk.

Ugyanígy az (S síkban) A^* -ban BC -re merőlegesen állított a^* egyenes a B_1C_1 szakasz felező merőleges síkjának, a B^* -ban CA -ra merőlegesen állított b^* egyenes a C_1A_1 szakasz felező merőleges síkjának S -sel való metszészvonala.

Megmutatjuk, hogy a három felező merőleges sík egy egyenesben metszi egymást. Ugyanis A_1B_1 és B_1C_1 felező merőleges síkjának minden pontja egyenlő távolságra van A_1 -től és B_1 -től, ill. B_1 -től és C_1 -től, ezért e két sík t metszészvonalának minden pontja egyenlő távolságra van A_1 -től, B_1 -től és C_1 -től, tehát t benne fekszik az A_1C_1 szakasz felező merőleges síkjában is.

Így pedig t és S közös L pontja rajta van c^* , a^* és b^* mindegyikén; ezzel az állítást bebizonyítottuk. Nem használtuk fel az AA_1 , BB_1 , CC_1 oldalélszakaszok hosszát, ezért az $AA' = AA'' = AA_1$ stb. egyenlőségi feltételek teljesülése esetén a kérdéses három merőleges egyenes mindig egy pontban metszi egymást, és ez az a pont, amely egyenlő távolságra van A_1 , B_1 , C_1 mindegyikétől.

Katona Endre (Szeged, Radnóti M. Gimn., III. o. t.)